

Kommanderende paa Forterne Kjøndskab til Søtaktiken, for at de kunde se, naar de fjendtlige Skibe vilde gjøre Manøvrer. Der maa jeg sige, at jeg tror, at der kun behøves at have gode Dine for at se, naar Skibene vende eller gjøre Forandringer i deres Kurs. Andre have fremhævet, at det var nødvendigt at have sømandsmæssigt uddannede Artillerister paa Forterne, fordi de skulde skyde paa Skibe. Nu er det ganske vist, at naar man skal skyde fra et Skib, ufordres der nogen Sømandsmæssighed, Skibene slingre, og Mandskabet slingrer ogsaa, men skal man skyde fra et Fort paa et Skib, maa man tværtimod ønske, at Mandskabet ikke slingrer, saa at det Sømandsmæssige paa dette Punkt forekommer mig kun at have megen liden Betydning. Der er en anden Retning, hvor Sømandskabet kunde have nogen større Vigtighed, nemlig ved Alt, hvad der angaar Transportvæsenet. Fra Forterne maa der jo nemlig være en temmelig livlig Færdjel til Land og tilbage, og der maa altsaa røs eller seiles, men jeg kan paasta med Sikkerhed, at den Færdighed, der ufordres i Roning, er hverves meget let af Konstablerne paa Forterne, og jeg tror ikke, at de i den Henseende ville staa tilbage for Sømand. Med Hensyn til Seiling hjælper man sig med enkelte dygtige Søfolk, der navigere de saa Fartøier, som behøves, og med Hensyn til Dampskibene hjælper man sig her som alle andre Steder med at have Skipper, som føre Dampskibene. Al Artilleribetjening maa føres til at blive haandværksmæssig. Det er ikke muligt, naar man staar under den fjendtlige Ild, at gjøre vidtløftige Beregninger, og alle Finesser maa da falde bort, men der er den Forskjel paa Skydningen ombord og i Land, at, dersom jeg staa paa et Skib, som slingrer, veed jeg i Forveien, at jeg skyder mindre godt, og man søger derfor i Regelen at komme paa saa nært Hold som mulig, og paa den ringe Afstand kan der altsaa skydes mere haandværksmæssig, end naar man staar paa et fast Punkt, hvor man har et fast Sigte, og hvor jeg kan tage de bedst mulige Observationer. Jeg kan vel ikke bruge mange Finesser og anstille mange Beregninger og Observationer, men jeg kan bruge tidligere tagne, naar jeg er øvet i at benytte dem. Der er jo ikke Spørgsmaal om, at Søofficererne vilde kunne erhverve den samme Døvelse i den finere Skydning som Artilleriofficerer, naar de kunde henvende hele deres Opmærksomhed derpaa, men jeg skulde meget beklage, om Søofficererne gjorde dette til deres Hovedstudium. Deres Hovedstudium maa være at føre Skibe, navigere

dem, og at kunne bruge de Hjælpebidler, som de have, paa den bedst mulige Maade, altsaa Artilleriet, Maskinerne o. s. v., men de maa ønske fremfor Alt at faae megen Døvelse i Navigering. Det er jo ogsaa ved Lov bestemt, at de skulle have en vis Fart, og dette vil netop fremkalde en Afbrydelse i deres artilleristiske Studier, nemlig under den praktiske Udførelse deraf. Artilleriofficererne derimod kunne have hele deres Interesse henvendt paa Skydning, de have stadig deres Kanter henvendt paa dette, og derfor strider ogsaa Videnskaben bestandig frem; der er en stor Udvikling i Artillerivæsenet, og jeg kan forsikre ærede Medlemmer om, at naar man nu ser Tjenesten paa Forterne og sammenligner den med, hvorledes den var for en 4—5 Aar siden, vil man finde, at der er foregaaet et meget stort Fremskridt. Men for at saadant et Fremskridt skal kunne gøres, er det nødvendigt at binde Officererne til Forterne, og det kan ske med Officerer, der høre til Sørens Artilleri, men det kan ikke ske med Officerer, der høre til Marinen. Det kunde ganske vist opnaas derved, at man oprettede et særligt Marineartilleri, saaledes som den ærede Minister ogsaa nævnte, men en saadan Afdeling har ikke noget Liv i sig, den vilde komme til at bestaa af 10—20 Officerer, og det er da langt rimeligere at lægge det Hele ind under det Vaaben, som ellers har den almindelige Skydning fra faste Punkter eller i Felten at besørge, og hvis Hvervet er særlig at uddanne sig i denne Retning. Det Punkt, som jeg tror man egentlig har tillagt den største Betydning med Hensyn til at lægge Forterne ind under Marinen, har været Spørgsmaalet om Overkommandoen, men i den Anledning maa jeg sige, at her kan jeg heller ikke gaa med til det, som er foreslaet. Dersom det faste Forsvar er Hovedtingen, og der kun er et lille Apendix af flydende Defension, er det en Selvfølge, at den flydende Defension maa staa under den, der har Kommandoen over Forterne, han sætter den paa den Plads, han vil, i Reglen vil det vel være for at fylde et Hul ud hist eller her, eller han bruger den flydende Defension som et Middel til, om jeg saa maa sige, at gjøre et Slags Udsald, men er det derimod Flaaden, som har Hovedopgaven i Forsvaret, og de faste Forter kun virke i Forbindelse med den, kan det indtræde to Tilfælde. Enten ligger Flaaden udenfor Forterne for at slaas med Fjenden der, og saa kunne Forterne ikke skyde, eller i alt Fald kan Flaaden ikke give Forterne nogen Kommando, eller ogsaa er Flaaden trukken tilbage og ligger indenfor Fort-